

POLITIKA

RAZGOVOR ZA OBJEKTIVNO.HR DENIS AVDAGIĆ, POLITIČKI ANALITIČAR I EKSPERT ZA MEĐUNARODNE ODNOSE

Autor Andrea Latinović
Objavljeno | Petak, 23.09.2022.

“Nema straha od novoga rata i Dodikovih prijetnji; Rusi neće doći i pomoći im, a on čuva vlastitu kožu”

Piše: Andrea Latinović

Milorad Dodik, predsjednik Republike Srpske, godinama prijeti odcjepljivanjem toga entiteta od ostatka Bosne i Hercegovine.

Posebno su se te huškačke poruke intenzivirale od početka ruske invazije na Ukrajinu, budući da je Dodik s ruskim predsjednikom **Vladimirom Putinom** stalno “liniji”, a Republika Srpska, uz Srbiju, praktički je jedina koja podržava Putinov krvavi pohod na samostalnu Ukrajinu, teritorijalno najveću europsku državu.

Dodikove provokacije i prema Hrvatskoj, a Milanović odličan partner

Zanimljivo je da se agresivni Dodik, evidentno je, politički odlično slaže s hrvatskim predsjednikom **Zoranom Milanovićem**, koji se, sada je to potpuno jasno, posve “izgubio” u kompleksnoj problematici ove podijeljene države, dajući nevjerljatno štetne i uvredljive izjave na štetu Bošnjaka, trećega entiteta.

Milanovićeve teške riječi upućene službenom Sarajevu “zacementirale” su njegov status “personae non gratae” kod bošnjačkog dijela stanovništva. Posljednji “čavao” u taj politički lijes zabio je sam, ustvrdivši da u “Srebrenici nije počinjen genocid”, što je izjava u rangu samoga Dodika, koji godinama ponavlja tu monstruoznu laž.

Je li BiH potencijalno novo žarište ratnoga sukoba, nakon 30 godina krhkoga suživota i mira? Nova “tempirana bomba” u srcu Europe?

NAJČITANije

1 Hrvatski novinar se bez ikakvog razloga obrušio na popularnog pjevača i igrače: Oni nisu svjesni da nije u redu pjevati Thompsona

2 RACIJE U NJEMAČKOJ! Migrant nožem ubio curicu, a policija hapsi ‘naciste’ koji su kao htjeli srušiti vladu

3 HEIDENHEIMER ZEITUNG O HRVATSKOJ I KRAMARIĆU: “Izbornik i igrači spremni su hodati kroz vatru za svoju zemlju!”, “Hrvate spaja nacionalni identitet iz kojeg proizlazi poseban ponos na reprezentaciju”

O tome smo razgovarali s poznatim političkim analitičarom i ekspertom za međunarodne odnose, **Denisom Avdagićem**.

S obzirom na sadašnju iznimno tešku i trusnu geopolitičku situaciju u Europi, u kojoj se vodi najveći ratni sukob nakon završetka Drugog svjetskog rata, koliko je BiH potencijalna "bačva baruta"?

4 INTERVJU IVAN PENAVA: Grad Vukovar je zasigurno jedno od najisplativijih mesta za ulaganje u Republici Hrvatskoj zbog brojnih pogodnosti koje nudi poduzetnicima, a što oni i prepoznavaju

5 Dalić poslao snažnu poruku zlim ljudima koji su ga htjeli smijeniti: Ova reprezentacija je mjesto domoljublja, zajedništva, ljubavi i hrvatske zastave

Je li po vama Pavao Vujnovac iz PPD trebao biti napadan zbog skupocjene ogrlice koju nije prijavio carini?

- Da, svaki građanin bi trebao biti javno prozvan ako mu se takvo nešto pronađe
- Ne, trebao je prijaviti ogrlicu, ali ako su mu ju i našli to je njegova privatna stvar

Odgovori

Ne smatram kako trebamo strahovati od novog ratnog sukoba u BiH. Najprije, čini mi se kako volje među stanovništvom za to nema. Kao i drugdje, ima puno usijanih glava, pa i Facebook i inih digitalnih "ratnika", no isto tako, veliki dio stanovništva dobro zna kakve strahote donosi rat, i koju cijenu na kraju plaćaju svi, bez obzira na sam ishod. Imaju to grozno iskustvo.

Drugo, unatoč destruktivnoj ulozi Rusije, i unatoč nesigurnosti po pitanju budućnosti misije Evropske unije EUFOR Althea, s obzirom na to kako će se u Vijeću sigurnosti UN-a u studenome glasati o njezinu produljenju, treba znati kako Zapad nije digao ruke od BiH te da postoje alternativna rješenja osiguranja mira. NATO je tu i može zamijeniti evropske snage i zagarantirati mir.

Međutim, ono što je zapravo tragično jest da se dopustilo uopće doći u ovakvo stanje. Propustilo se pomoći u nalaženju trajnog rješenja opstojnosti BiH i njenom boljem oblikovanju. Radi se o zemlji koja je de facto međunarodni protektorat, prvenstveno u rukama EU i SAD-a, putem Visokog predstavnika (iz EU) i prvoga zamjenika visokoga predstavnika i supervizora za Brčko Distrikt (iz SAD-a). Tu je i Vijeće za implementaciju mira (PIC) s predstavnicima 55 zemalja koje podupiru mir u BiH.

Sumirao bih oko BiH- međunarodna podrška je jasna, a lokalni interes za rat nikakav. Zato uz puno priče, uvjeren sam kako se radi o nezatvorenim problemima, a ne "bačvi baruta". Šteta, naravno, da se problemi nisu rješavali sve ove godine, nego sve eskalira tek kada dođu izbori.

Trebaju li Hrvati i Bošnjaci, a u konačnici i Srbi u BiH ozbiljno shvaćati stalne prijetnje predsjednika Republike Srpske, Milorada Dodika?

I da i ne. Prijetnje odcijepljenja ostale su prijetnje, Dodik se redovito prošetao do ruba i vratio se, odgodio, povukao, možemo izabrati koje od to dvoje nam se čini boljim opisom.

Ono što podiže obrve je susret Dodika s Putinom, prije nekoliko dana. Međutim, pazite dobro, sam Dodik najavljuje kako će tražiti produljenje misije Althea.

Zašto? Posve je jasno da je i on svjestan kako će je, ako Rusija ne podrži nastavak misije, zamijeniti NATO.

Ne sumnjam kako bi Rusija rado otvorila novi sukob koji bi razvukao snagu NATO-a i Europe, ali najava Dodika vam govori kako ni on ne želi NATO u svom dvorištu.

To vam je i dodatak odgovoru na prvo pitanje, zašto se zapravo ne radi o "bačvi baruta", nego o "teškoj vreći s problemima", punoj i sitnog i krupnog kamenja.

Ovdje bih kazao i ponovio ono što sam već više puta objasnio, sada pokrenuti nepovratne procese i narušiti Daytonski sporazum, zapaliti inicijalnu kapsulu oružanog sukoba u BiH značilo bi političko samoubojstvo za onoga tko bi to učinio, ali i kraj aspiracija osamostaljenju manjeg entiteta, ponovno miješanje karata, možda, ili vrlo vjerojatno zapravo i kraj entitetu i entitetima.

Te prijetnje ipak treba shvaćati ozbiljno, ali u smislu starnog provociranja i radikaliziranja čitave zemlje pa i okruženja. Od takve retorike ne proizlazi ništa dobro, to je zapravo najveći problem u ovom kontekstu.

Temeljem međunarodnih ugovora i Daytonskog sporazuma, Republika Srpska zapravo nema mogućnost odcijepljenja?

Ne. Posve jasno nema nikakvu mogućnost. Nažalost, ponovit ću ono što je, nadam se, već svima jasno, Dayton je donio mir i uređenje države koje je nakon toga implementirano nije trebalo biti trajno, nego prijelazno rješenje.

BiH ovako ustrojena nije funkcionalna. To je, vjerujem, svima jasno, ali nitko ne posustaje u maksimalističkim zahtjevima, kada govorimo o političkim akterima u samoj zemlji, dok je u međunarodnoj zajednici izostao stvarni interes u guranju trajnih rješenja koja bi, uostalom, omogućila zemlji da se riješi protektorata.

Javna je tajna da Dodika vjerojatno ne bi ni bilo, ili barem ne u ovolikoj mjeri i poziciji moći, da iza njegove politike ne стоји i autokrat Vladimir Putin, koji je Rusiju gurnuo u strašan rat. Koliko, zapravo, Rusi izravno utječu na Dodikove poteze?

Ovih dana je izišla informacija kako se Dodik nalazi među političarima koje Rusija financira. Za sada nema detalja i više informacija, međutim isto je objavila VoA,

Glas Amerike, pozivajući se na izvor iz američke državne administracije. To se zapravo pretpostavlja, o tome se pričalo, ali do sada nikada nije bilo potvrda, niti tako jasnih prozivanja s ozbiljne instance. Dakle, jasno je kako postoji veza i utjecaj.

Ponovit ću, ono što sam već kazao. Ne sumnjam kako bi Putin rado otvorio novi sukob koji bi razvukao snagu NATO-a i Europe, ali najava Dodika oko misije Althea vam govori kako ni on ne želi NATO u svom dvorištu.

Pojednostavljeno bih to ovako razložio: vjerujem kako je Dodiku drag Putin, ali draža mu je vlastita koža. Gledam ga kao vrlo pragmatičnog političara, koji je otišao predaleko u jednom smjeru i sada ne zna kako okrenuti kormilo.

No, nije usamljen, **Aleksandar Vučić** je odvezao vrlo sličnu vožnju. Može se reći kako su i suvozači u tom smjeru. Sada pred njima стоји znak za slijepu ulicu.

Ima li u ovom trenutku opasnosti i za samu Hrvatsku, nastavi li Dodik sa svojim prijetnjama, ili je to samo njegov “pučanj u prazno”?

Mislim kako ne treba strahovati, ali isto tako krajnji je trenutak da se Hrvatska snažno angažira na pitanju budućnosti BiH. Ulaskom u eurozonu i Schengen, vanjska politika je rasterećena i mora se pozabaviti susjedstvom, a utjecaj Hrvatske također će porasti. Potrebno je tražiti rješenja koja neće biti prijelazna i održavati otvorene rane nego trajno osigurati mir, a time i prosperiranje za sve nas. Pucnjevi, ako se trebaju čuti, najbolje je da budu oni slavlja, za nove projekte povezivanja, kako prometnoga, tako i gospodarskog.

Regija živi u strahu od novoga rata u BiH- nadajmo se da je riječ samo o Dodikovoj “demonstraciji sile”?

Nema tu sile, a vjerujem kako ima pameti i u BiH i Srbiji. Novi ratni sukob ne bi nalikovao onom u '90.-ima i cijenu takve avanture neće platiti samo žrtve agresije, nego ponajviše sam agresor. Kapaciteti NATO-a su takvi da se svaki pokušaj narušavanja mira može riješiti u ekspresnom roku i to tako da bi svi vojni kapaciteti bili uništeni.

Rekao sam i ponovit ću, pokretanje oružanog sukoba, odcijepljenje, može dovesti samo do kraja onomu tko stoji iza toga, kao maneken ili predvodnik, a vjerojatno bi to bio i kraj entiteta.

Da budemo posve jasni, Rusi tu neće doći pomoći.

**Dopušteno je prenošenje sadržaja uz objavu izvora i autora.*

Tekst je nastao u okviru projekta kojeg je finansijski podržala Agencija za elektroničke medije.

Agencija za elektroničke medije
Agency for the electronic media

U ovom članku: bih, Istaknuto

POVEZANE VIJESTI

Schmidt odbio odgovoriti je li izmjene izbornog z...

PAULA ⓘ NEDJELJA, 9.10.2022.

Njemački zastupnik Ahmetović žestoko udario na ra...

PAULA ⓘ PETAK, 8.07.2022.

Rusija ozbiljno zaprijetila BiH i Hrvatskoj. Scholz:...

PAULA ⓘ ČETVRTAK, 26.05.2022.

Hercegovina se tresla cijelu noć: Djevojka iz Stoca...

PAULA ⓘ SUBOTA, 23.04.2022.